

Міністерство освіти і науки України
Чернігівський промислово - економічний коледж
Київського національного університету технологій та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НР
_____Л.М.Рославець
_____ 20__ р.

**Методичне забезпечення
лекційного курсу з дисципліни
Основи психології
для студентів спеціальності:**

022 «Дизайн»

Уклав

О.М. Гайдей

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії
гуманітарних та
соціально-економічних дисциплін
Протокол № _____
від „_____” _____ 20__ р.

Голова циклової комісії

О.Г.Дрозд

Лекція 1

ТЕМА: Предмет, завдання та структура психологічної науки.

Мета: визначити основні поняття психології як науки, сформулювати зацікавленість дисципліною, залучити до творчої самостійної роботи.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План

- 1 Визначення психології як науки. Значення і завдання сучасної психології.
- 2 Класифікація психічних явищ: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості.

Література:

- 1 Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / - Максименко С.Д.– К:«Центр навчальної літератури», 2004. – 222 с.
- 2 Маклаков А. Г. Общая психология / Маклаков А. Г. — СПб: Питер, 2001. – 592 с.: ил.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.

Лекція 2

Тема: Розвиток психології як науки. Методи психології.

Мета: Дидактична

Ознайомити зі змістом пізнавальної діяльності особистості;

Встановити взаємозв'язок між пізнавальними психічними процесами

Усвідомити значення пізнавальних психічних процесів для професійної діяльності особистості.

Виховна

Сприяти формуванню навичок самоконтролю власних емоційних станів.

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Сприяти формуванню пізнавального інтересу під час вивчення теми.

Розвиваюча

Розвивати увагу, пам'ять, мислення, волюні якості.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План

- 1 Етапи розвитку психологічної науки. Розвиток психології на сучасному етапі.
- 2 Загальне уявлення про методи наукового дослідження. Групи психологічних методів. Характеристика основних методів психологічних досліджень, їх застосування в професійній діяльності.
- 3 Психологічне дослідження та етапи його проведення.

Література

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.

Лекція 3

ТЕМА: Пізнавальні психічні процеси: відчуття, сприйняття.

Мета: Дидактична

Ознайомити зі змістом пізнавальної діяльності особистості;
Встановити взаємозв'язок між пізнавальними психічними процесами
Усвідомити значення пізнавальних психічних процесів для професійної діяльності особистості.

Виховна

Сприяти формуванню навичок самоконтролю власних емоційних станів.

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Сприяти формуванню пізнавального інтересу під час вивчення теми.

Розвиваюча

Розвивати увагу, пам'ять, мислення, волюні якості.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План

- 1 Поняття про відчуття. Рефлекторна природа відчуттів. Рецептори і аналізатори.
- 2 Види відчуттів та їх характеристика.
- 3 Поняття про сприймання. Фізіологічні основи сприймання.
- 4 Властивості сприймання: предметність, цілісність, структурність, константність, вибірковість, осмисленість, аперцепція, ілюзії.

Література

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.

Лекція 4

ТЕМА: Пізнавальні психічні процеси: пам'ять, мислення.

Мета: Дидактична

Ознайомити зі змістом пізнавальної діяльності особистості;

Встановити взаємозв'язок між пізнавальними психічними процесами

Усвідомити значення пізнавальних психічних процесів для професійної діяльності особистості.

Виховна

Сприяти формуванню навичок самоконтролю власних емоційних станів.

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Сприяти формуванню пізнавального інтересу під час вивчення теми.

Розвиваюча

Розвивати увагу, пам'ять, мислення, волюві якості.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

- 1 Визначення і загальна характеристика пам'яті.
- 2 Характеристика процесів пам'яті.
- 3 Класифікація видів пам'яті.
- 4 Поняття про мислення. Соціальна природа мислення. Фізіологічні основи мислення.
- 5 Мисленнєві операції та їх характеристика.

Література

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.

Лекція 5

ТЕМА: Пізнавальні психічні процеси: увага, ува.

Мета: Дидактична

Ознайомити зі змістом пізнавальної діяльності особистості;

Встановити взаємозв'язок між пізнавальними психічними процесами

Усвідомити значення пізнавальних психічних процесів для професійної діяльності особистості.

Виховна

Сприяти формуванню навичок самоконтролю власних емоційних станів.

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Сприяти формуванню пізнавального інтересу під час вивчення теми.

Розвиваюча

Розвивати уяву, пам'ять, мислення, вольові якості.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

- 1 Загальна характеристика уяви і її роль у психічній діяльності. Роль уяви в житті людини.
- 2 Види уяви. Класифікація уяви.
- 3 Механізми створення образів уяви.
- 4 Поняття про увагу. Види уваги.
- 5 Властивості уваги.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.

Лекція 6

ТЕМА: Емоції і почуття

Мета: Дидактична

Ознайомити зі змістом поняття «емоційна сфера особистості»

Формувати усвідомлення можливості управління емоціями.

Усвідомити вплив емоцій та почуттів на професійну діяльність особистості.

Виховна

Сприяти формуванню навичок самоконтролю власних емоційних станів.

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Сприяти формуванню пізнавального інтересу під час вивчення теми.

Розвиваюча

Розвивати логічне мислення, комунікативні уміння, увагу, уяву.

Виховувати почуття.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

- 1 Поняття про емоції, їх загальна характеристика. Роль емоцій в житті людини. Основні характеристики емоцій.
- 2 Основні види емоцій.
- 3 Фізіологічні основи переживання емоцій та почуттів, їх вісцеральні та експресивні прояви.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.

Лекція 7

ТЕМА: Психічні стани особистості та їх регуляція.

Мета: Дидактична

Ознайомити зі змістом понять «психічний стан», «стресс», «афект», «фрустрація»;

Усвідомити значення психічних станів особистості для її професійної діяльності.

Виховна

Сприяти формуванню навичок самоконтролю власних емоційних станів;

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Виховувати культуру прояву своїх почуттів.

Розвиваюча

Розвивати навички визначення емоційного стану іншої людини;

Розвивати уміння долати агресивність і переводити гнів у конструктивне русло.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності, відеоматеріали.

План:

- 1 Характеристика станів організму і психіки. Класифікація психічних станів.
- 2 Емоційний стрес і регуляція емоційних станів.
- 3 Поняття про адаптацію людини. Види адаптації.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.

Лекція 8

ТЕМА: Психологія особистості.

Мета:

Дидактична

Усвідомити закономірності і особливості розвитку і формування особистості.

Встановити взаємозв'язок між поняттями «індивід», «особистість», «індивідуальність».

Виховна

Сприяти формуванню толерантного ставлення до особливостей різних вікових категорій.

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Сприяти формуванню пізнавального інтересу під час вивчення теми.

Розвиваюча

Розвивати увагу, пам'ять, мислення, вольові якості.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

1 Поняття про особистість в психології. Взаємозв'язок соціального і біологічного в особистості. Структура особистості.

2 Основні етапи формування та розвитку особистості..

3 Періодизація психічного розвитку та етапи життєвого шляху розвитку особистості. Вікові кризи

Література:

1 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.

2 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.

3 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.

4 Маклаков А.Г. Общая психология: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.

Лекція 9

ТЕМА: Психологія діяльності.

Мета:

Дидактична

Усвідомити закономірності і особливості розвитку і формування особистості.

Встановити взаємозв'язок між поняттями «мотив», «потреба», «активність».

Виховна

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Сприяти формуванню пізнавального інтересу під час вивчення теми.

Розвиваюча

Розвивати увагу, пам'ять, мислення, вольові якості.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

- 1 Поняття про діяльність. Структура діяльності.
- 2 Ціль та мотиви діяльності. Ведучий мотив і мотиви-стимули. Механізми утворення мотивів.
- 3 Способи діяльності і процес їх освоєння. Поняття про навички, вміння.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.
- 3 Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / - Максименко С.Д. – К:«Центр навчальної літератури», 2004. – 222 с.
- 4 Маклаков А.Г. Общая психология: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.

Лекція 10

ТЕМА: Психологія груп.

Мета:

Дидактична

Усвідомити закономірності і особливості розвитку і формування особистості. Встановити взаємозв'язок між поняттями «індивід», «особистість», «індивідуальність».

Виховна

Сприяти формуванню толерантного ставлення до особливостей різних вікових категорій.

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Сприяти формуванню пізнавального інтересу під час вивчення теми.

Розвиваюча

Розвивати уяву, пам'ять, мислення, волюві якості.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

- 1 Поняття про групи, їх класифікація.
- 2 Диференціація в групах і колективах, рівні розвитку групи.
- 3 Лідерство в групах і колективах. Типи лідерів.
- 4 Керівництво в колективі. Стили керівництва.
- 5 Психологічна сумісність в групах.

Література:

- 1 Маклаков А.Г. Общая психология: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 4 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.

Лекція 11

ТЕМА: Темперамент.

Мета:

Дидактична

Встановити взаємозв'язок між поняттями «темперамент», «рухливість нервових процесів», «врівноваженість», «сила нервових процесів».

Виховна

Сприяти формуванню толерантного ставлення до індивідуальних проявів особливостей людини

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Сприяти формуванню пізнавального інтересу під час вивчення теми.

Розвиваюча

Розвивати увагу, пам'ять, мислення, волюві якості.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

- 1 Поняття про темперамент. Фізіологічні основи темпераменту.
- 2 Типи темпераментів, їх психологічна характеристика.

Література:

- 1 Маклаков А.Г. Общая психология: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.
- 2 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 3 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 4 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К., 2005. – 416с.

Лекція 12

ТЕМА: Характер.

Мета:

Дидактична

Сформувати поняття про характер, розкрити його природну основу;
Усвідомити закономірності і особливості розвитку і формування характеру особистості .

Встановити взаємозв'язок між акцентуаціями характеру та типом поведінки людини.

Виховна

Сприяти формуванню толерантного ставлення до індивідуальних проявів особливостей людини

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Сприяти формуванню пізнавального інтересу під час вивчення теми.

Розвиваюча

Розвивати вміння порівнювати, аналізувати, узагальнювати;

Удосконалювати вміння і навички застосувати отриманні результати для саморозвитку пізнавальних процесів та самовиховання особистих якостей;

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

- 1 Поняття про характер. Структура характеру, його властивості.
- 2 Поняття про риси характеру. Класифікація рис характеру.
- 3 Взаємозв'язок характеру і темпераменту.
- 4 Акцентуації характеру.

Література:

- 1 Маклаков А.Г. Общая психология: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.
- 2 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 3 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.

Лекція 13

ТЕМА: Здібності.

Мета:

Дидактична

Сформувати поняття про здібності особистості, розкрити їх природну основу;
Усвідомити закономірності і особливості розвитку і формування здібностей особистості .

Встановити взаємозв'язок між рівнем розвитку здібностей та стилем індивідуальної діяльності людини.

Виховна

Сприяти формуванню толерантного ставлення до індивідуальних проявів особливостей людини

Сприяти формуванню психологічної грамотності;

Сприяти формуванню пізнавального інтересу під час вивчення теми.

Розвиваюча

Розвивати вміння порівнювати, аналізувати, узагальнювати;

Удосконалювати вміння і навички застосувати отриманні результати для саморозвитку пізнавальних процесів та самовиховання особистих якостей;

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

1 Поняття про здібності.

2 Характеристика видів здібностей. Загальні та спеціальні здібності. Теоретичні та практичні здібності. Учбові та творчі здібності.

3 Якісна і кількісна характеристика здібностей

Література:

1 Маклаков А.Г. Общая психология: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2010. – 583с.

2 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.

3 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.